

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 254.

V Ljubljani, v torek 4. novembra 1884.

Letnik XII.

Govor posl. g. Detele

o lastni režiji v deželni blaznici na Studenci.

(XIV. seja deželnega zbora kranjskega.)

(Konec.)

V prilogi št. 15 je na strani izkaz, v katerem se stroški za blazne v Gradci, Celovci in na Studenci primerjajo. Skupni stroški za enega blaznega na dan so postavljeni na Studenci z 80 kr. Jaz se le čudim, da g. dr. Bleiweis, če je letno poročilo deželnega odbora čital, ni oporekal temu, kar stoji v tem poročilu! Na strani 105 se bere, da veljá skupni strošek za enega blaznega na dan na Studenci 76⁶/₁₀ krajcarjev, toraj ne 80 kr. G. dr. Bleiweis je letno poročilo deželnega odbora na znanje vzel, toraj pritrtil, da so skupni stroški za enega blaznega 76⁶/₁₀ krajcarjev na dan, zakaj toraj trdi, da znašajo 80 krajcarjev? Za Celovec se navaja stroškov 63 kr. na dan za enega blaznega. Ali iz družih poročil se razvidi, da tam se zaračunja za blaznega 75 kr. na dan, namreč tistim, kateri morajo plačevati. Toraj ni tako velikanski razloček med stroški na Studenci in v Celovci, da bi se tako hvalila lastna režija. Posebno pa, če pogledamo v blaznico v Feldhofu pri Gradci, katero je g. dr. Bleiweis tako hvalil in še celó neko izjavo deželnega glavarja g. Kaiserfelda navel. Tam se pač nima nič oponašati, ker je v tamošnji blaznici jako draga režija. Prvič ni res, da znaša strošek za osebo 85 kr. na dan, kakor g. dr. Bleiweis trdi. Prosim, gospóda, v prilogi 15 stran 9 in 10 bote čitali: Vsi stroški so znašali 191.338 gold., ali pa 1 gld. 1 kr. na dan za enega bolnika.

Če primerjamo stroške na Studenci, kjer imajo usmiljene sestre režijo in kjer znašajo skupni stroški 76⁶/₁₀ kr. za enega blaznega na dan, in v Gradci, kjer je vpeljana lastna režija in kjer so stroški za enega blaznega na dan 1 gld. 1 kr., pač to ni noben dokaz, da bi se pri lastni režiji toliko prihranilo. Sicer pa jaz nikakor nisem na tem stališči, da bi se lastna režija pod nobenimi pogoji vpeljati ne

smela. Nasveti večine odseka so dosti jasni in dajejo deželnemu odboru pooblastilo, da sme eventuelno tudi odpovedati dotično pogodbo z usmiljenimi sestrami.

G. dr. Bleiweis oziral se je na neko pojasnilo, ali kakor on pravi na pamflet, o katerem bi bilo pa boljše, da tukaj ne bil bi govoril, ker deželni zbor nima z njim nič opraviti in ker razun g. dr. Bleiweisa nobeden gg. poslancev ni pri tem vdeležen. Ker g. dr. Bleiweis trdi, da pozná tisto osebo, ktera je tisto pojasnilo pisala, bi bilo bolje, da bi z njo to stvar poravnal. Toda ker se je že to na dan spravilo, moram tudi nekoliko odgovoriti. G. dr. Bleiweis pride v tej zadevi v neprijeten položaj odvaljevati sumničenje, kakor da bi bil on osebno prizadet pri nasvetu zarad lastne režije. To je naravna posledica tega, ker se on tukaj kot deželni poslanec za stvar poteguje, ktera je z njegovo osebo kot zdravnik blaznice na Studenci v tesni zvezi. Kajti tega nobeden ne more tajiti, kdor bere g. dr. Bleiweisovo poročilo o tej zadevi do deželnega odbora. Če se lastna režija na Studenci tako vpelje, kakor on nasvetuje, postane tam gosp. dr. Bleiweis faktičen vodja, če tudi vsaj zdaj še ne zahteva tega naslova, faktično bode on vodja na Studenci. Danes je sicer govoril, kako naj bi se ta režija na Studenci vpeljala. Gledé oskrbovanja lastne režije na Studenci ni družega predloga kakor gosp. dr. Bleiweisov, ki se nahaja v njegovem poročilu do deželnega odbora.

Da bodo gg. poslanci, katerim ta stvar ni še jasna, ta predlog poznali, bodem prečital, kaj g. dr. Bleiweis deželnemu odboru v tem poročilu piše:

„Vor allem müssen wir da betonen, dass es eines complicirten Apparates nicht bedarf; dass die Bedingungen für das Gedeihen der eigenen Regie vielmehr darin gelegen sind, dass die Oberleitung in ärztlichen Händen sich befindet. Wir setzen obenan, dass alle Agenden, die vom Pächter der Irrenanstalt Studenec besorgt werden, in den Wirkungskreis der Aerzte, die für das Gedeihen der Ge-

samtregie dem hohen Landesaussschusse verantwortlich sind, fallen; alle übrigen Functionen aber, die bis zur Einführung der eigenen Regie von der Verwaltung der Landeswohlthätigkeits-Anstalten geübt werden, auch fernerhin von derselben besorgt werden.“

(Pred vsem moramo povdarjati, da za to ni treba, kdo zna kako umetno sestavljenega aparata; temveč da so domači režiji vpešni pogoji veliko bolj v tem iskati, da je vrhovno vodstvo v zdravniških rokah. Naj višje cenimo, da vsa opravila, ktera opravlja zakupništvo blaznice na Studenci, spadajo v področje zdravnikov, kateri so za pospeh skupne režije visokemu deželnemu odboru odgovorni; vsa druga opravila pa, ktera do vpeljave lastne režije opravlja upravništvo deželnih dobrodelnih zavodov, ostanejo v njegovih rokah tudi pozneje.)

Toraj izrekoma je izrečeno, da bode v rokah imel lastno režijo zdravnik. Jaz mislim, da so gospodje odsekove večine, posebno gosp. dr. Poklukar zadostno povdarjali, da to pač ne gré. Gosp. dr. vit. Bleiweis je omenjal, da strežba in podvetstvo, režije, kakor imajo zdaj usmiljene sestre se ne strinja, jaz pa trdim, da zdravništvo in oskrbnništvo se še veliko manj strinja v eni in isti osebi (pritrjevanje), kajti zdravnik je tukaj zato, da zdravi in kontrolira strežbo in hrano, on pa ni za to, da oskrbuje režijo. O tem se je pri dotični enkéti odločno izrekel gosp. profesor dr. Valenta in povdarjal, da bo moral biti nastavljen poseben ekonom ali oskrbnik, če se lastna režija na Studenci vpelje, in ne en diurnist, kakor je gosp. dr. Bleiweis predlagal. Gospod poročevalec, dr. vit. Bleiweis, je pa tudi povdarjal, da bi bilo v zdravstvenem oziru jako koristno, ako se vpelje lastna režija, ker bi se blazni pri kmečkem delu rabili in bi to dobro vplivalo na njih zdravje.

Jaz mislim, da se to dá doseči tudi brez lastne režije; če je tudi dela pri tamošnji kmetiji, se bodo usmiljene sestre posluževale blaznih, ker se plačuje blaznim pri delu le po 2 kr. za uro, pride to na

LISTEK.

Iz dnevnika siromaškega hribovskega župnika.

Priobčil J. S.—a.

(Dalje in konec.)

9. Pri današnji pridigi sem omenil, kako zdaj ljudje vedno bolj denar tratijo; ali ne izdam morebiti tudi jaz včasih marsikteri krajcar brez potrebe?

10. Danes je veliko snaženje, ribanje in umivanje po celem farovži in okoli farovža, ker jutri pridejo mil. škof na cerkveno vizitacijo.

11. Vsled moje posebne prošnje so mil. škof pri meni obedovali. Velika čast, pa tudi veliki stroški. Dasiravno je bilo vse jako priprosto, moral sem vendar 10 gld. odšteti. Zavoljo spoštovanja do višjega pastirja se pač ne sme na vsak krajcar gledati. Za-me še ostane 6 gld. 40 kr.

12. Ko so se mil. škof odpeljali, rekli so mi: „Ljubi gospod župnik! vaš talar je že precej oglo-dan“. — „Oprostite mil. gospod, sem odgovoril, črno sukno ne drži dolgo“. Škof so na to rekli: „Je že res; vendar zadi izpod talara se vidi krpa,

to moramo lepše zakriti, da se ne bo od daleč videla“. Jaz že ne vem, kako bi to naredil in Jerka menda tudi ne.

13. Grajščinski oskrbnik mi je poslal zaboj butelj in karto, na kateri je bilo zapisano: „Za svete maše“. Bog plati!

14. Tinč, najdivjiji fant v naši župniji, je bil danes pijan in je v krčmi steklenico strl. Jaz sem ravno mimo krčme šel in ko sem slišal, kaj in kako je s Tinčem, sem ga posvaril. S prva so se mi pričujoči gostje začeli smejeti, kakor da bi me hotli zasramovati, ko pa v žep segnem in potrto steklenico mesto Tinča krčmarju plačam, vsi utihnejo. Tinč pa se začne glasno jokati. Ves potr in skesan mi je obljubil, da pride v nedeljo k sv. maši, da ne bo več pijančeval, da ne bo matere žalil in da se hoče popolnoma popeljati. Ostanek v možnji še je 6 gld.

15. V shrambi začne vsega primanjkovati, samo krompirja še je lep kupec.

16. Jerka je zbolela. Sam krompir ji ne stori dobro, toraj sem kupil kilo govedine. Da nji dolgo zaleže, jem jaz sam krompir, a ker me Jerka vedno sili z mesom, rekel sem ji, da imamo duhovniki te dni post, in ona je tako poštena, da to veruje. Mislim, da se s tem nisem zlagal, saj sv. Ambrozij

pravi: „Vsak dan se strahujte (postite)“. Ostanek 5 gld. 45 kr.

17. Dva popotna rokodelca sta zašla v te hribe prosit. Dal sem vsakemu po 2 kr. — Sosedov Miklož je hudo zbolel; hodil sem njega obiskovat in stariše tolažit, ker sem videl, da ga zimica tare, pa ima tako slabo odejo, zapovedal sem Jerki, naj mu nese eno svojih odej. Jerka se je vstavljala in godrnjala, češ, da bom še sam berač postal, ker vse razdajem itd. Saj pravim, da so vse ženske trmoglave in sebične. Moral sem hud postati ali se vsaj takega delati, potem je šla. Rest 5 gld. 41 kr.

18. Danes sem prosil mil. škofa podpore za revno vdovo Pavlinko, ki je čisto oslepela. Ko sem napisano pismo prečital, bil sem ves ginjen, tako sem njeno revščino opisal. Bog vé, kako je to, da jaz za druge tako lahko prosim. Za pismo in poštnino sem dal 6 kr.; ostane 5 gld. 35 kr.

19. Ker sem danes obiskal svojega duhovnega očeta in soseda, pri katerem sem do večera ostal, nisem nič potrošil, zraven pa se na duši in telesu dobro okrepil.

20. Moji škornji nič več ne držijo in čevljar trdi, da jih ni mogoče več popraviti. Jerka nosi coklje, pa bo morebiti laglje v nebesa prišla nego jaz, ki cokelj ne morem in ne smem nositi. Moral

dan tako malo, da bi vsak kmetovalec zadovoljen bil, če bode po tako nizki ceni delavec. Se vé, da se blazni ne morejo rabiti pri vsakem delu, kakor je naglašal gosp. dr. vit. Bleiweis, ker je trdil, da se smejo tudi rabiti v kuhinji in v hlevih; temu so oporekali vsi udje odseka, kateri so v kmetiji izvedeni; ker ni misliti, da bi se v hlevih za oskrbovanje živine rabili blazni, ker nobeden pameten gospodar ne bo blaznemu živine zaupal. Ali kolikor se morejo rabiti pri kmetijstvu, se lahko doseže in v pogodbi zahteva od usmiljenih sester.

Jaz se dalje v nadrobne razprave ne bom spuščal, kajti materijala je toliko, da bi trebalo morebiti tri ure, če bi jaz hotel vse natanko razložiti; toraj naj to zadostuje, kar sem navel in gotovo je, da ni dokazano, kar gospod dr. Bleiweis trdi, in nihče ne more reči: Vse je popolnoma jasno. To je bil vzrok, da je večina odseka nasvetovala, da se ta stvar izroči deželnemu odboru. Prav kratko opazko bi pa še častitemu prijatelju, gosp. poslancu Kersniku naredil. On pravi, da to, kar so se usmiljene sestre izjavile, da bi zanaprej nekoliko cenejše prevzele režijo, je dokaz, kako visok dobiček so do sedaj imele. Jaz moram reči, da to ni noben dokaz za tako trditev. Mora se prevdarjati, da usmiljene sestre hočejo največ jenjati pri kruhu, nekoliko pri vinu itd. Jaz mislim, da g. Kersniku kot veleposestniku je dobro znano — in sicer neljubo znano, kako nizko ceno ima zdaj žito. Ravno smo dospeli do tako nizke cene žita, posebno pšenice, kakor že davno ne. Mernik pšenice velja sedaj n. pr. 2 glđ. Iz tega je razvidno, zakaj usmiljene sestre sedaj jenjujejo pri kruhu itd.; tega se pa ne more dokazati, da so prej, dokler je bilo žito še dražje, preveč dobička imele. Čudno se meni zdi, da ni g. dr. Bleiweis in nobeden gospodov odsekove manjšine omenil, kako je sedaj drago meso in po kakošni ceni se usmiljenim sestram plačuje. Vsi bi se čudili, ko bi poznali dotično tarifo. Jaz le rečem, če prevzamemo v blaznici na Studenci lastno režijo, bomo pri mesu kakih 30% več plačevali kakor do zdaj. Če kdo tega ne verjame, se lahko prepriča iz številki dotične tarife, po kateri se zdaj usmiljenim sestram plačujejo mesne jedila.

Jaz ne bom dalje o tem govoril, ker vé, da tistih gospodov, kateri hočejo na vsak način, da naj se pogodba z usmiljenimi sestrami sestrami razruši, itak ne bom prepričal; tisti gospodje pa, katerim je tudi korist in blagor dežele pri sreči in kateri hočejo v tem slučaju previdno in ne tje v en dan postopati, (ugovori na levi — in dobroklici), se bodo pač lahko strinjali z nasveti večine odsekove. (Živahno odobravanje).

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. novembra.

Notranje dežele.

Anarhisti so se oglasili na Štajarskem. Brzjav prinaša iz Kindsberga novice, da so vlomili neznan tatovi v Karnicijevo štacuno, iz ktere so 45 funtov dinamita vkradli. Razburjenost med

ljudstvom je tem večja, ker zlodeji niso nobenega sledu za seboj pustili, kam da so se obrnili in se toraj vsak za-se boji nesreče v domačem kraju, ker nihče ne vé, kam da je dinamit zginil. Da so tukaj anarhisti s svojo roko vmes segli, je gotovo, kajti le oni svoje oči na dinamit obračajo, ki se jim ključ do bogastva zdi, drugi ljudje razum tehnikov se z njim ne pečajo, tehniki ga pa kupujejo, kolikor ga jim je ravno potreba. Anarhist je edin človek, ki mnogo potrebuje pa vse „le tako“ dobiti misli brez denarja, ravnaje se po izreku; „Kar je tvoje, to je moje; kar je moje, tebi nič mari!“ Saj je med njimi razširjen uk, da je premoženje tatvina, da se ga sme toraj vsak polastiti, kjer se mu za to priložnost ponudi. Znabiti ne bo dolgo, ko se bo kje zopet slišalo o kakem anarhistovskem napadu ali na ljudi ali pa na njihovo premoženje, kajti s 45 funti dinamita se že dá nekaj napraviti.

Iz *Dunajskega c. kr. vojnega arhiva* čujejo se novice, ki vse na to kažejo, da bo tjekaj drug zapovednik prišel. Sedaj je ondi polkovnik pl. Recheron, o čegar brezobzirnem postopanju se mnogo govori. Pritožba o njem, o njegovi surovosti in o njegovem ukrepu, da mora vsak, kdor hoče kaj iz vojnega arhiva dobiti, za prepis ali za kopijo, polkovnikovega feldvebelna z dobrim denarjem obdarovati, prihaja od ogerskih zgodovinarjev, katerim se je že preneumno zdelo, za vsako malenkost velike svote plačevati, če so sploh hotli prepise dobiti. Kdor pa ni hotel ali pa ni zamogel plačati, temu polkovnik menda ni hotel dovoliti po 200 in 300 let starih aktov dat iskati. In vendar polkovnik nima pravice zgodovinarjem zaprek staviti, kajti c. kr. vojni arhiv na Dunaji je ravno tako ogerska kakor avstrijska lastnina, ktere se sme za poduk in za razširjanje vednosti vsakdo posluževati. „Politik“, ktera je to škandalozno postopanje objavila, prosi ob enem vojnega ministra, da naj bi ne prezrl dotičnih vrstic in potem potrebno vkrenil, da se mladim zgodovinarjem ne bodo po nepotrebem in na samovoljen način, zgodovinski podatki pridržavali.

Vnanje države.

Ruski car se je brzjavno zahvalil cesarju Francu Jožefu za jasne in nedvomljive besede v ogerskem prestolnem govoru, s katerimi je vsako krivo tolmačenje Skierneviškega shoda na carovo veliko zadostenje nedvomljivo vničil. Car v tistem telegramu cesarja Franca Jožefa imenuje svojega zvišenega prijatelja in zaveznika, ter pravi, da je njegova najtrdnjeja volja v zvezi z Avstrijo in Nemčijo vedno na to delati, da se bo mir v Evropi ohranil, kterege Rusija ravno tako in pa še bolj potrebuje, kakor pa kaka druga država. Miru, kdo bi ga ne potreboval? posebno pa že Rusija, ki ima v svojem osrčju, kakor tudi po vseh udih nihilistični strup zatrošen, ki jo bo toliko časa razjedal, da jo bo vničil, ako ga država sama s kakim radikalnim zdravlilom ne bo prehitela. Bog varuj Rusije toraj kakih zunanjih homatij. To bi bilo olje v ogenj za nihiliste. Car je to vse že davno sprevidel in za to mu je na ohranjeni miru toliko ležeče. Rusi niso Francozi; poslednje so Napoleoni s tem brzjali, da so jim pripravili kako vojsko, kedar so ravno prehudo doma rogoviliti jeli; na Ruskem bi se to nikakor ne obneslo. Temveč bi bila to igra, silno nevarna igra, pri kateri bi Rusija mogoče da vse zgubila.

Pisali smo že, da je Avstrija že dvakrat odločno zahtevala v Carigradu priklop in dovršitev *turških železnic* na srbske in s tistimi posredno na avstro-ogerske. Visoka porta je vselej na to odgovorila: „da, da, bom že“ in pri tem je tudi ostalo. Sedaj je pa Turčija še nekaj drugega napravila, česar bi se pač ne bili nadjali; naročila je namreč svojemu zastopniku na Dunajskem dvoru,

da naj se poda v Budapešt in skuša železnično vprašanje tikajoče se priklopa kolikor mogoče zavleči. Da Madjari temu zahtevanju ne bodo kdo zna kako prijazni, si lahko mislimo pri poznati ljubezni njihovi in skrbljivosti za razširjanje prometa in železnic. Da za to komedije, v kateri bi si visoka porta edino le časa na novo zavleko rada pridobila, nekaj drugega še tiči, kakor pa le edino turška malomarnost in zanikrnost, je očitno. V Carigradu intrigujejo tuje velevlasti, katerim je na tem ležeče, da se iztočna trgovina proti njihovim državam napelje in to so samogoltni Angleži in pa lahkomisljeni Francozi. Oboji imajo svoje oči obrnjene na egejsko morje in na Bospor kjer so že helenski trgovini rožice cvetele, ktere si bo prav v kratkem času Avstrija lahko potrgala, če bo imela zadosti eneržije, s katero bo zgradbo še ne dodelanih prog zahtevala. One so namreč ključ do helenskega morja in avstrijska trgovina tako dolgo ne bo imela ondi pravega pomena, dokler se Vranja ne bo vezala s Skopljem. Ravno to je pa za angleško in francosko trgovino dobro in za to skušajo zapreke povišavati in kopičiti jih, ktere našo trgovino ovirajo.

V *Benetkah* se je osnovalo društvo „Società atea“ (brezbožna zadruga), ki ima nalogo po celi laški zemlji nabirati somišljenikov, ki ne verujejo ne na Boga in ne na hudiča. Žal, da se takih ljudi tudi pri nas ne manjka brez družbe! K omenjeni družbi pristopilo je tudi iz Trsta več ljudi, kateri so se precej dolgo veselili po svoje. Zadeva je pa vendar le prišla do ušes c. k. avstrijski gosposki, in postopanje omenjene družbe ne more ravno najbolje biti, kajti Tržaška deželna sodnija kliče pred porotnike osem udov brezbožnežev, da se bodo tam zagovarjali.

„Volitve na *Nemškem* so dokončane“, prinesel je včeraj brzjav vednost iz Berolina in katoliki na Nemškem smejo se z lahkim sreem in dobro vestjo na nje ozirati, kajti storili so svojo dolžnost, če tudi se ne dá tajiti, da bi se bilo dalo še več napraviti, ako bi tudi ondi pri katolikih ne bilo toliko mlačnosti. Izidi so sledeči: Najmočnejša stranka je do sedaj centrum z Welfi vred, ki šteje 101 poslancev brez tistih, ki jih bo še dobila pri ožjih volitvah in se lahko že sedaj reče, da bo ta stranka tudi letos najčvrsteja. Za centromom pridejo konservativci z 69 poslanci, za njimi nationalliberalni 39, freisinnige ali prostomiselniki 30, državna stranka 23, Poljaki 17, ki se bodo tudi prej ko ne s centromom združili, Alzacijani 14; socialisti imajo do sedaj le 10 določenih poslancev, pa jih še mnogo pričakujejo iz ožjih volitev, s katerimi se mislijo ohrabriti. Demokratje so se vsilili do sedaj le z dvema poslancema. Pri ožjih volitvah se bodo podpirali med saboj centrum in Poljaki in tako drug drugemu do zmage pripomogli. Ako bi centrum pri ožjih volitvah povsod zmagal, si pridobi 23 poslancev; od teh je pa le 9 lanskih, za štirinajst sedežev boril se bo iz novega deloma in to največ z narodnoliberalci namreč 11krat, 6krat pa s konservativci. Štirikrat stali si bodo nasproti s socialdemokrati 2krat pa s prostomiselniki. Poljaki se bodo ožjih volitev vdeleževali 4krat in sicer le samo enkrat za poslanstvo, ktero so že imeli, trikrat pa za nove sedeže. Kakor sedaj vse kaže, bo državni zbor na Nemškem zopet tak, da bo Bismark lahko z njim delal, kakor mu bo bolje na roko, in to zato ker mu bo manjkalo krepke večine, ktera bi se mu zamogla, ako treba, tudi po robu staviti.

Izvirni dopisi.

Iz *Postojne*, 3. novembra. Kakor je naš trg sicer neznanen v političnem življenju, tako je sedaj

sem toraj nove škornje naročiti za 4 glđ. in ostalo mi bode še 1 glđ. 35 kr.

21. in 22. Deževno vreme. Oba dneva sem doma čital in zaprašene knjige snažil.

23. Podoba Matere božje na velikem altariju se mora prenoviti. V grajščini imajo iz mesta slikarja, ki je obljubil podobo umiti in z nova lakirati za 1 glđ. To pač rad platim iz svojega žepa, saj v žepu še ostane 35 kr.

24. V kleti je bojda že vse zginilo, samo teme in zraka je še dovolj. Bo pa že moral Bog skrbeti, da bom do konca meseca izhajal.

25. Za obed sem si kupil kruha in vina za 30 kr. Jerka pa je odšla k žlahti, kjer je dobila obed in še nekaj za na pot. Denarja še imam 5 kr. — Pri Mikložu, ki že okreva, je bil zdravnik, in mu naročil vsak dan telečjo pečenko, da se prej okrepi. Fazani bi pač tudi dobri bili, ko bi jih imel, a ubogi ljudje še črnega kruha nimajo.

26. Za žveplenke in dvema siromakoma sem dal zadnjih 5 kr. V mošnji toraj ni nič več; no, za obedo sem imel še od včeraj kruha in vina.

27. Grajski gospod me je na obed povabil. Boljše se pač ne bi moglo „vrajmati“. Tukaj smo imeli obilno mesa in pogač, pečenk in paštet in Bog vé, česa vsega. Tudi vina je bilo več, kakor

ga je bilo potrebno. Jerka mi večkrat pravi: „Gospod! vsak dan bi vam kupica starega vina dobro storila“. Danes sem se ga za štiri dni napil. Če ti ljudje vsaki dan toliko jedó in pijejo, je pač čudno, da niso bolani. Jaz sem posebno težko telečje pečenke čakal, ko pa je na mizo prišla, vzel sem največi kos ter ga skrivaj s krožnika v snažni robec zmuznil, ki sem ga zato s saboj vzel. Bo prebolelemu Mikložu prav došel, jaz že tako ničesar več ne potrebujem. Ubogi Miklož bo debelo gledal in se veselil, ko bo to pečenko dobil. Zdi se mi, da me je domače dekle videlo, kar sem delal, kajti nasmejalo se je ter mami nekaj na uho pošeptalo. Če me je dekle res videlo, bodo morebiti mislili, da nikakšnega poštenja ne vem in da nikoli nimam zadosti, kakor tisti, ki se je jokal, ker je bil sit in imel vse žepa polne, pa še je vendar mnogo jedi na mizi ostalo.

28. Hvala Bogu, da bo kmalu konec meseca ter smem spet po svojo plačo iti. Ko bi ta mesec imel 31 dni, ne vem, kako bi se mi zadnji dan godilo.

29. Kolika sreča! Kaj naj s svojim bogastvom začnem! Predpoldnevom se je pripeljala grajščakinja s svojo hčerko k meni. Moral sem jima povedati celo zgodovino telečje pečenke, ktero sem bil zadnjič

seboj odnesel. Ker je grajščakinja že slutila, kaj da sem s pečenko nameraval, prinesla mi je danes za moje „revne siromake“ 10 glđ., češ, naj tudi na sebe ne pozabim.

30. Moj Bog! Kaj bo iz tega? Danes sem dobil po pošti zaboj, v katerem je bil nov talar z rudečim podšivom in zraven škofovo pismo, ki se tako glasi: „Ljubi gospod župnik! Veseli me, da Vam zamorem vaše dolgoletno zvesto službovanje dostojno poplačati. Priskrbel sem Vam službo stolnega korarja, ker sem mislil, da bi široki korarski koler najlepše zakrival slabo prišito krpo na vašem starem talarju.“

Ko sem stari Jerki pismo prebral, jokala in smejala se je ob enem, in skoraj bi me bila objela, ker samega veselja ni vedela, kaj dela, a v zadnjem trenutku se vendar še spomni da to ne gré.

Jaz korar stolne cerkve! — to je res preveč.

Ljubi Bog! ohrani me v svoji milosti in varuj me ošabnosti — sicer bi za-mé itak bolje bilo, da ostanem še dalje siromaški hribovski župnik.

Tako kakor temu gospodu se je godilo in se še godi marsikteremu duhovniku le s tem razločkom, da vsake krpe ne pokriva široki korarski koler, kakor se je bilo temu gospodu slučajno primerilo.

razburjen, toda ne po burji, temveč vsled agitacije za bodoče občinske volitve, ki jih bomo od 15. do 19. novembra imeli. Da imamo do sedaj nemčurski zastop, bo marsikteremu znano, da bi se ga pa radi znebili, vé vsakdo, kdor le količkaj naše razmere pozná. Naši občinski očetje nam slabo gospodarijo, kar so jim narodni veljaki naši že večkrat povedali. Se vé, da je sitno resnico poslušati, ali kaj se hoče? Tudi naši veliko-nemci, bolj prav posili-nemci, so se zaradi tega očitano pritožili na c. kr. okrajno glavarstvo. V soboto so imeli „dan“, pa so z dolgim nosom odšli, ker niso nič opravili. Da so vsled tega še bolj razdraženi, nam bote prav radi verjeli in zaradi tega tudi vse poskušajo, kako bi več volilcev na svoje limance nalovili. Že sedaj vabijo jih na pijačo, na čelu njim naš znani „Cicero“, kajti prepričani so, da je pijača najboljša mazilo za volilni voz, kateri po tisti najgladkeje teče. Tudi volilni red je za nemčurje mnogo umestnejši, nego za narodno stranko. Čudom smo se čudili, ko smo med volilci prvega razreda našli vpisanega vladnega praktikanta; do sedaj te vrste uradniki, bolj prav neuradniki, niso imeli volilne pravice, kako je li to, da so ga v Postojni v prvi razred uvrstili? Narodna stranka tudi ne drži križem rok in se nadjamo, da bomo v II. in III. razredu na vsak način zmagali; v I. razredu bo pa šlo za kaka dva glasa. In tudi tukaj bi se dalo še marsikaj storiti, le delati bo treba.

Razveselil nas je odlok c. kr. šolskega sveta, s katerim je bil zopet naš prejšnji učitelj g. Dimnik k nam prestavljen. Zato je pa zopet ogenj med nemčurji, katerim je g. Dimnik hud trn v peti in na vsak način skušajo, kako bi se ga znebili. Pravijo, da pojdejo celó do ministra, ako ga drugače ne bo mogoče odpraviti. (O tem, upam, da se bo še kdo drugi oglasil, da bo stvar pojasnil.) Naj bi se rajši nekoliko bolj pobrigali za svoje pristaše, pri katerih tudi ni vse v redu. Na pr. pri „Feuerwehrrhauptmannu“ tukajšnjih gasilcev. Ker sem že ravno pri gasilcih, naj vam še omenim požara, ki je v soboto na Vseh Svetnikov dan v Razdrtem tri hiše vpepelil. Pri taistem so se posebno odlikovali Veliko-otoški gasilci, ki so za dobre pol ure poprej k ognju prihiteli, kakor pa naši Postojnčani. Vzrok tega je nemčurski župan, ki, kakor se govori, ni hotel konj dati za brizgalnice in se je tako za pol ure zamude napravilo, preden so se konji od drugod dobili. Narodnjak g. M. V. bi bil rad svoje konje dal, ko bi jih bilo poveljništvo le k njemu iskat prišlo, ker on je rekel, da v sili in nesreči, kakor je bila ne dela razlike med nemčurji in Slovenci, ampak o taki priliki vsakemu rad pomaga, kar je tudi prav. Ko čez kake pol ure konji pridejo, odpeljejo se naši vrli gasilci vrisakaje proti Razdrtemu nesrečnim pogorelcem na pomoč, kjer je že Veliko-otočanom pót curkoma po obrazu lil. Tudi našim gasilcem se ne dá ničesar očitati, storili so svojo dolžnost. Le družega poveljništva manjka, kteremu ne bi bila prva reč nemškutarija in vse bi bilo v redu, ker Postojnčani so že znani, da pri vsakem požaru radi pomagajo, če jim je le moč.

Z Gorenjskega, 3. novembra. Po novi postavi od 28. avgusta 1883 bodemo župniki izročevali farno ubožno premoženje občinam. Po razglasu c. kr. predsedništva za Kranjsko z dné 31. julija t. l. beremo v §. 10, da pri nenavadno veliki oddaljenosti farne ubožne naprave, katero je izročiti, in s potnimi troški (Reisekosten, se vé, da za c. kr. uradnika, resp. za cesarsko kaso) v nobenem razmerji stoječe, — je dovoljeno, da okrajni glavar zvrši obravnavo na sedeži okrajnega glavarstva ali na jednem svojih uradnih dni. Kdo bo pa nam župnikom, kdo ubožnim očetom kaj dal za pot do c. kr. glavarja? Velikrat je glavarstvo jako daleč; treba je hoditi po slabih, hribovskih potih, v gostilni je vse drago, pa brez hrane vendar nobeden človek ne živi. In tako kar o kratkem se ravna z gg. župniki, ki so se že mnogo trudili, pisarili in skrbeli za ubožne ustanove vse brezplačno. Ravno tako ubožni očetje, bolj prav očetje ubožnih! Res so se iskali navadno najbolj poštenji možje za ta posel; a to ni branilo, da so bili in so še mnogi malo premožni. Tudi ti so do zdaj delali in pota imeli brez plače in povračila. In zdaj naj tudi ti po 3 do 5 ur daleč do glavarstva hodijo, naj zamude celi dan, namesto doma delati, zraven naj stradajo ali si drago hrano iščejo itd. Če je to prav in pravično, sami sodite.

Govor Linskega mil. g. škofa nas duhovne jako veseli, in upamo, da se bo na bolje obrnilo gledé šol tudi pri nas. Naj bi tudi kdo pri nas potegnul

zagrinjalo od novošegne šole, o koliko žalostna podoba bi stala — da prepad bi zijal pred nami! Marsikje bi tudi pri nas skrbni stariši prašali, kakor so Linskega: Smo li dolžni svoje otroke tje pošiljati, kjer je vera in pravost v nevarnosti? Pa kaj — saj ne smemo rane razodeti ter jo zdravniku pokazati, brez tega se pa ne ozdravi.

Duhovni čutimo nekako móro v očigled novega nameravanega poboljšeka. Skrbi nas, da bi se nam še hujše po zboljšeku ne godilo, kakor se nam je že do zdaj. Vse, kar od tega slišimo ali čitamo, nam ne more ravno velikega veselja delati. Od 300 do 500 gld. letne plače naj ima kaplan. Tedaj za njegove dolge in drage študije, za njegovo vsestransko izobraženost (saj taka se tirja od njega); za vse njegova trudapolna, nevarna, z največo odgovornostjo sklenjena dela, naj g. kaplan še toliko ne bo imel, kakor učitelj. Res mikavno za dijaka z maturo! Res tolažljivo za starega neomoglega duhovnika, kaj ne! Kaj pravite, je li naša skrb opravičena? (Da — popolno opravičena. Vredn.)

Iz vsega tega lahko posnamete, v kakih čudnih zadevah smo dandanes duhovniki in kako tužno nam je lahko pri sre. Bog daj skoraj boljše!

Domače novice.

(Gosp. Ljudevit Perona), magistratni svetovalec, je sinoči ob 9. uri po dolgem bolehanju umrl. Bil je ranjki marljiv in izvrsten uradnik, zraven pa tudi veren katoličan, ki je sam dopolneval svoje krščanske dolžnosti, pa tudi gledal, da je pri drugih hudo zabranil, kjer je mogel. Blagi mož, naj počiva v miru!

(Državni izpit z odtiko) napravil je tukajšnji magistratni tajnik gosp. Matija Zamida. Kakor pravijo, je to slučaj, ki se je v teku dvajsetih let le enkrat primeril; pač pa kaže na spretnost in pridnost g. magistratnega tajnika. Čestitamo tako njemu, kakor tudi Ljubljanskemu mestu.

(Missa S. Jacobi) pela se bo v nedeljo zjutraj ob 8. uri pri slovesni službi božji v novi cerkvi presv. srca Jezusovega. Reditelj petja je gospod Burgarelli in mu je več gospodov pevcev obljubilo svojo pomoč.

(Vojaško.) Poleg že imenovanih povišanih častnikov nam je še omeniti nekterih pri c. kr. brambovih. Tako je povišan za polkovnika podpolkovnik in zapovednik kranjsko-primorskega brambovskega polka št. 5, g. Albin Schwara, za stotnika nadporočnik v Novomeškem brambovskem batalijonu št. 24, g. Franc Arzt.

(Že zopet Lukovška pošta), ki se je blizo Jezice kar na lepem prekucnila, trčivši z nekim vozom včeraj ob 1/2 5. uri popoldne. Stari mali voz je šel menda ves na koscé, popotnikom se pa ni družega nič zgodilo, kakor da so morali peš v Ljubljano.

(Herman Ahčin,) agent neke sladkornice, se je imel danes zaradi ponarejene menjice zagovarjati. Najbrž si ni upal svoje reči dobro opraviti, ali kaj je bil vzrok, proti deseti uri popoldne se je samomorno vstrelil.

(Pravili so), da je nekdo skozi mesarski most v Ljubljano padel. Neverjetno se nam je zdelo in šli smo gledat; prepričali smo se pa, da so v resnici mostnice tu pa tam za malo ped prekratke in da je tesar položivši jih pozabil na površne poprečne tramove, kateri bi vse vrzeli, skozi ktere se v vodo vidi, do dobrega pokrili.

(Obligacije kranjske zemljišne odveze), ki so bile 31. oktobra 1884 izrečkane: s kuponi à po 50 gld. št. 10; à po 100 gld. št. 10, 359, 420, 449, 470, 481, 574, 661, 674, 698, 720, 730, 820, 866, 889, 933, 1045, 1136, 1192, 1243, 1359, 1437, 1691, 1729, 1757, 1780, 1798, 1803, 1873, 1956, 1958, 2003, 2017, 2203, 2207, 2603, 2620, 2669, 2695, 2720, 2752, 3027, 3029, 3127; à po 500 gld. št. 35, 167, 187, 210, 308, 340, 377, 386, 430, 472, 624, 641, 740, 758, 804, 819; à po 1000 gld. št. 44, 78, 90, 126, 328, 387, 403, 441, 432, 513, 523, 528, 570, 601, 734, 786, 816, 918, 992, 1076, 1105, 1119, 1153, 1156, 1299, 1319, 1538, 1540, 1552, 1601, 1669, 1696, 1792, 1797, 1804, 1941, 1966, 2063, 2068, 2116, 2240, 2277, 2286, 2293, 2350, 2360, 2371, 2426, 2463, 2512, 2539, 2563, 2576, 2615, 2721, 2729, 2745, 2807, 2838, 2841, 2847, 2876, 2934, 2942, 2961; à po 5000 gld. št. 556, 606, 611, 627 in 84 z delnim zneskom

2230 gold. Lit. A. št. 1049 v znesku z 10.090 gld., lit. A. št. 1277 v znesku s 3300 gld.; lit. A. št. 1467 v znesku z 2200 gld.; lit. A. št. 1514 v znesku s 500 gld.; lit. A. št. 1553 v znesku s 350 gld.; lit. A. št. 1621 v znesku 5000 gld.; lit. A. št. 1633 v znesku s 5000 gld.; lit. A. št. 1644 v znesku s 5000 gld.; lit. A. št. 1723 v znesku s 50 gld.; lit. A. št. 1791 v znesku s 100 gld.; lit. A. št. 1807 v znesku s 1000 gld.; lit. A. št. 1811 v znesku s 27.730 gld. — Lastniki sledečih že poprej izrečkanih obligacij se še niso oglasili za plačilo: s kuponi št. 77, 213, 260 po 50 gld.; s kuponi št. 29, 59, 137, 245, 438, 609, 827, 849, 935, 1240, 1274, 1405, 1421, 1704, 1708, 1817, 1929, 1948, 1997, 2147, 2271, 2445, 2629, 3030, 3202, 3203, 3204 po 100 gld.; s kuponi št. 177, 345, 655, 678, 729 po 500 gld.; s kuponi št. 296, 428, 652, 777, 2034, 2074, 2076, 2265, 2279, 2664, 2684, 2871 po 1000 gld.; s kuponi št. 351, 373 po 5000 gld.; lit. A. št. 1496 po 1000 gld.; lit. A. št. 1575 po 50 gld.; s kuponi št. 2690 po 1000 gld. z delničnim zneskom po 760 gld. in se ostalim zneskom po 240 gld.

(Novi škof) Poreško-Puljski, dr. Ivan Flapp porodil se je, kakor „Soča“ njegov življenjepis pripoveduje, v Korminu na italijanski meji 18. aprila 1854; ljudske in srednje šole, kakor tudi bogoslovje, dovršil je v Gorici, kjer je bil 7 let rejnec deškega semenišča; v mašnika je bil posvečen 19. sept. 1868. Eno leto bil je prefekt v deškem semenišči, potem je šel na Dunaj, kjer je kot Avgustinejec nadaljeval bogoslovsko študije in dosegel naslov doktorja bogoslovja. V Gorico vrnivši se bil je blizo pol leta vikar v prvostolni cerkvi, potem šprituval in slednjič 8 let profesor v bogoslovji. Zadnjega pol leta se je marljivo učil hrvaščine; s slovenščino se je bavil že prej.

(Ruski vojni parnik „Strelak“) priplaval je v Tržaško luko s 108 možmi in 12 topovi.

(100 let) stara umrla je v Gorici gospa Ana Schaffenhauerjeva minulo sredo. Rodila se je bila na sv. Martina dan leta 1784.

(Koprski šolski sluga) Jožef Zorn, ki jo je bil s plačami profesorjev popihati hotel in so ga v Nabrežini spoznali in prijeli, obsojen je zaradi zločinstva izneverjenja na 15 mesecev, njegova priležnica pa na 3 mesece hude ječe.

(Petindvajsetletnico) obhajala je južna železnica na vseh svetnikov dan, od kar je prevzela promet na svoje roke od države.

(Železnico) bodo delali iz Celja v Spodnji Drauburg na Koroško po Savinski dolini. Sedaj je dobil dovoljenje, da jo sme premeriti gosp. baron Oskar Lazarini.

Razne reči.

— Oslava leta 1885. Stalni odbor za dostojno poslavljenje tisočletnice smrti sv. Metoda v Brnu je sklenil izdati slavnostno svetinjo s podobo sv. Cirila in Metoda v prav velikem številu. Katoliško vnete osebe se bodo pa naprosile, da jih bodo kolikor le mogoče med narod razširile. Tudi se bodo izdale posebne knjižice, katerih obseg se bo nanašal samo na življenje in delovanje slovanskih blagovestnikov. Razun tega se bodete izdali podobi cerkve sv. Klemenca v Rimu, kjer počiva sv. Ciril in pa podoba one votline na Krimskem polotoku, v kateri je bival sv. Klemen. Obe podobi bodete krasili knjigo, katero spisuje slavnoznani česki pisatelj dr. Matej Procházka v poslavljenje l. 1885. Knjiga bo obsegala kaj natančen in popoln životopis sv. Metoda.

— „Pravi republikanci“ v Parizu so že začeli svoje delo. Pred nedolгим so imeli shod v prosep lionskih delavcev. Govornik Vailland je dokazoval, da more edina revolucija rešiti „vprašanje lakote“ in je zahteval, da naj se premoženje, katero je imenoval ukradeno blago, veliko bolj z davki obloži. Drugi govornik je pa sporočil, da so prevratniki v Rheimsu popolnoma za trenutek pripravljeni, da bodo bogatinom vzeli vse imetje. Posebnih nemirov pri shodu ni bilo; pa saj je to še le začetek!

— Usmiljene sestre in svetne postrežnice. Liberalni slovenski dnevnik je že veliko blata zmetal na red usmiljenih sester in zadnji čas se je celó neki oddelek deželnega zbora zagnal zoper ta red, ki živa med vsemi katoliškimi redovi največ priznanja in hvale ne samo med katoličani, ampak tudi med brezverci in drugoverci. Poročila s Francoskega in Nemškega nam to potrjujejo. Res, da pravijo naši liberalni doktorji, da se potegujejo za korist dežele, pa prava tendenca je preočitna, da bi jo mogli z vsem svojim naporom pri svojih govorih zakriti. Usmiljenke so cerkven red — ki ni kakor nobena stvar na svetu brez malenkostnih slabosti — in ta je liberalcem trn v peti, naj tajé kolikor ho-

čajo. Sramota za nas, da morajo nemško-liberalni deželni poslanci red usmiljenih sester nasproti poslancem katoliškega slovenskega naroda braniti! Daleč smo že! Tu se zopet kaže, kaka potreba je, da se ustanovi konservativni volilni odbor, ker narodnemu je katoličan ali pa liberalce vse eno, da je le Slovenec. Kaj bi se pa tudi doseglo s tem, da bi se polagoma usmiljene sestre spodrinile? Dobrega gotovo nič. Usmiljenih sester še ni nihče dosegel v delih usmiljenja nasproti trpečemu delu človeštva. Da pa niso svetne postrežnice veliko vredne, je že znano in zadnji čas na Francoskem še posebno dokazano. Nič boljše mnenje ni o ruskih svetnih postrežnicah. Profesor Botkin, osebni carjev zdravnik in prva kapaciteta na Ruskem, je pred nedolгим pri seji v Petrogradskem mestnem zboru spregovoril te-le besede: „Ako pogledamo po naših bolnišnicah, se moramo čuditi, da toliko bolnikov umrje. Ako se pa prašamo po vzroku, moramo reči, da umrje večina bolnikov od lakote. To pa pride od tod, da je za vsakega bolnika odmenjenih samo 13—14 kopejk in da še to siromašno plačo večinoma postrežnice bolnikom pokradejo.“ Kdaj se je kaj takega slišalo o katoliških usmiljenkah ali milosrdnicah?

— Barbarstvo moderne vlade. Laška vlada je zopet pokazala svoj umeteljni čut. Ob razvalinah Dioklecijanovih toplic stoji prekrasna cerkev zidana po načrtu slavnega mojstra Mihaela Angela. Poleg te cerkve je pa sozidal „neumrljivi“ mojster prekrasen samostan za kartuzijane, ki slavi posebno po krasnih stebrih, ki nosijo streho dolgega hodišča. Celih 300 let so živeli v teh prostorih sinovi sv. Brunona zaprti v svoje ozke celice, meneči se edino za molitev in izveličanje duš. A ko se je l. 1870 polastila večnega mesta roparska druhal savojskega kralja, bil je kartuzijanom odvzet samostan, v kterega so se naselili kraljevi vojaki. Le mali del samostana je bil menihom še puščen, pa ker niso imeli nikoli miru in so bili vedno nadlegovani, je bil 15. okt. samostan razpuščen. Prekrasno cerkev posvečeno „angeljski Kraljici“ bodo odslej oskrbovali Cistercienci, ki imajo pri bližnji cerkvi sv. Bernarda še skromno stanovanje za silo. Tudi njihov samostan je spremenila nova vlada v vojašnico. Prekrasno hodišče, delo Mihaela Angela od umetnikov tolikokrat občudovano je zdaj — vojaška shramba. Ali ni to barbarsko?

— „Očenaš“ v sambeškem jeziku. Lansko leto je prišel iz Afrike v Evropo P. Gabriel iskat novih delavcev za v vinograd Gospodov. Bil je sedem let v nezdravih mrzličnih krajih med zamoreci ob reki Sambesi za misijonarja; v teh sedmih letih je umrlo samo v tistem misijonu 30 duhovnikov in redovnih bratov. Mrzlica, nezdrava voda in pa sploh nezdravo podnebje spravi večino Evropejcev v prezgodni grob. Ko je prišel pred sedmi leti v one kraje, niso imeli ljudje še pojma ne o pravem Bogu. Njegova prva naloga je bila, da se je priučil do dobrega ondotnega jezika, potem je pa jel predstavljati „Očenaš“ v domači jezik. A kaka težava, ker je ta tako malo razvit, da še vseh za „Očenaš“ potrebnih besed nima! Zato je P. Gabriel privzel v silo portugalske besede. „Očenaš“ se začinja v sambeškem jeziku: „Baba nato arikuzulu barikale nambira nizarako zakuno kunaiče Molungu pansi piako. Barikale nazichitna kubanza kuako panzi pano ninga kuzulu“ itd.

— Vspeh katoliških in protestantovskih misijonarjev. Pred nedolгим časom je krožila po ameriškanskih časnikih novica, kako gori neki odlični Japonec za protestantovsko vero. Da je prišla ta vest nemško-protestantovskim listom kakor nalašč in da so pri tej priložnosti zopet hudo po katoliški cerkvi udrihali, ki pa z omenjenim poročilom ni bila v nobeni zvezi, je samo po sebi umljivo. Vse je bilo radosti nad velikim vspehom, ki ga je doseglo protestantovstvo pri Japoncih. Ali kaka žalost in neprijetno začudenje, ko so zbrani protestantovski misijonarji v Japanu poslali v Evropo poročilo, da ne dosežejo z vsjo zgovornostjo in vsem podkupovanjem skoro nič. Misijonarji tožijo, da so nasproti njim Japonci trdosrčni in se ne bo nihče več spreobrnil, ako vlada zopet ne pošlje nekoliko liber šterlingov in novih misijonarjev. Med 80.000 kristijani v Japanu, jih je nad 60.000 katoličanov. To jasno priča o vspehu dragega protestantovskega misijona, ki duše v pravem smislu besede, kupuje. Med tem ko pride katoliški misijonar reven kot berač tujim narodom oznanovat čisto besedo božjo, se pa pripelje protestantovski pastor kot bogat grof med nevernike. A zakaj pa tak razloček v vspehu? Katoliški duhovnik živi za ljudstvo, deli z njim svojo miloščino, tolaži nesrečne, obiskuje bolnike, trpi s trpečimi in deluje neprestano v vinogradu Gospodovem, brž, ko si je prisvojlj ondi domači jezik in ondotne navade. Tudi so katoliški misijonarji popolnoma edini v verskem poduku, kar se pa pri protestantih tako zelo pogreša. Ta uči, da je Kristus v cerkvi pričujoč, drugi to taji, ta svetuje bolnikom, naj se pusté maziliti z oljem za umirajoče, drugi pa trdi, da je to neumnost. O ko bi dobivali katoliški misijonarji toliko gmotne podpore iz Evrope, kakor jo protestantovski, koliko milijonov več katoličanov bi že bilo v Aziji!

Telegrami.

Budapešt, 3. novembra. Vojni minister je razlagal v vojnem odboru ogerske delegacije: „če tudi smo s sosednjimi državami prav prijatelji, moramo vendar paziti na njihove armade. Pri nas je vojaško življenje med vsemi državami najceneje, kar kaže na veliko štedljivost, o puškah-opetovalkah se niso še zjediniili strokovnjaki.

Rim, 4. novembra. V bodočem konzistoriju imenoval se bode tudi naslednik kardinalu grofu Ledohovskemu za Poznanjsko-Gnezensko nadškofijo.

London, 4. novembra. Granville je rekel v zgornjici, da novica o podaji Chartuma nikakor ni vtemeljena.

Društvu za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

271. Zelene Josip, župnik v pokoji,	5 gl. — kr.
272. Tedeschi Karl, župnik,	5 „ — „
273. Princeesinja Aleksandrina Windisch-Grätz	5 „ — „
274. Grofinja Berta Wurmbrand-Nostitz	5 „ — „
275. Grofica Vilma Wurmbrand	5 „ — „
276. Stanovnik Janez	1 „ — „
277. Povše Urša	1 „ — „
278. Boneelj Frane, duh. pomočnik,	5 „ — „
279. Ožur Josip, župan,	5 „ — „
280. Velkaverh Janez, hišni posestnik,	10 „ — „
281. Kozjek Janez, hišn. pos.,	5 „ — „
282. Pukelstein Frančiška	5 „ — „
283. Hauptman Helena, hišna pos.,	1 „ — „
284. Rohrmann Viktor, hišni pos.,	5 „ — „
285. Strukel Anna	1 „ — „
286. Rott Godhard, duh. pomočnik,	5 „ — „
287. Razboršek Josip, dekan,	5 „ — „
288. Kajdiž Tomaž, župnik,	5 „ — „
289. Dolinar Nikolaj, župnik,	5 „ — „
290. Piacentini Peter, duhoven,	1 „ 10 „
291. Zgur Anton, župnik,	5 „ — „
292. Zupan Simon, katehet,	5 „ — „
293. Bahovec Marija, hišna posestnica,	5 „ — „
294. Ažman Janez, župnik,	2 „ — „
295. Turk Avgust, kaplan,	5 „ — „
296. Hovský Albin, kaplan,	2 „ — „
297. Schoss Miha, župnik,	10 „ — „
298. pl. Lasehan Marija	1 „ — „
299. Salehar Ignacij, kaplan,	5 „ — „
300. Nakus Josip, duhovnik,	5 „ — „
301. Pavlič Kozma, župnik,	5 „ — „

Tujci.

2. novembra.

Pri **Maličih**: Lenart Kohnstamm, fabrikant, iz Fürtha. Janez Müller, fabrikant, iz Königswalda. — Bertold Mittler, trg. pot., z Dunaja. — J. F. Mayr, zasebnik, s hčerjo, iz Bözena. — Alojzij Säger, e. k. poročnik, iz Rovigne. — Hipolet Mlekuš, s soprogo, iz Radelsteina.

Pri **Stonu**: Jakob Löbl, Julij Schild in F. Klinger, trgovci, z Dunaja. — Ant. Marcovich, e. k. kontrolor, z družino, iz Prage. — J. B. Florio, trg. z lesom, s soprogo, iz Trsta. — Dragan Bunetta, posestnik, iz Karlova. — Jurij Gerskovič, posestnik, iz Karlova. — Dr. Prosinak, z družino, iz Celja.

Pri **Južnem kolodvoru**: D. Levi, trgovec, iz Trsta. — Janez Blažič, posestnik, iz Rakeka. — August Haide, iz Ptujca. — Luka Gradišnik, zdravnik in posestnik, iz Vranskega. — A. Gradišnik, učitelj, iz Vranskega.

Pri **Avstrijskem caru**: Josip Trautmann, kramar, iz Gradaca.

Umrli so:

30. okt. Jera Jeras, strežnica, 60 let, Frančiškanske ulice št. 6, kap.

31. okt. Frane Kastelic, čevljar, 32 let, Marije Terezije cesta št. 14, Tabes dorsualis.

V bolnišnici:

31. okt. Janez Habjan, gostač, 76 let, Marasmus senilis. — Viktor Rolich, kupčevalec sin, 12 let, oslabiljenje moči.

1. novembra. Janez Šubič, delavec, 34 let, jetika.

2. novembra. Anton Smole, gostač, 72 let, srčna napaka.

Eksekutivne dražbe.

14. novembra. Recitacija pos. Janeza Zgur iz Podrage, 545 gl. Vipava.

15. novembra. 1. e. džb. pos. Lorene Pirman, iz Grahove. Logatec. — 3. e. džb. pos. Jožef Homovec, iz Cirknice. Logatec.

20. novembra. 1. e. džb. pos. Marija Logar iz Zgornje vasi, 7230 gl. Logatec. — 1. e. džb. pos. Jernej Istenič iz Zgornje vasi. Logatec.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. novembra.

Papirna renta po 100 gl.	81 gl. 30 kr.
Sreberna	82 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	877 „ — „
Kreditne akcije	292 „ 60 „
London	121 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoski napoleonid.	9 „ 67 1/2 „
Nemške marke	59 „ 80 „

Od 3. novembra.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 50 kr.
„ „ 4%	93 „ 55 „
„ papirna renta 5%	89 „ 45 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 105 „ 90 „
„ Länderbanke	103 „ 60 „
„ avstr.-og. Lloyd v Trstu	571 „ — „
„ državne železnice	297 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	213 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 134 „ 40 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ 25 „
„ „ 1864	50 „ 171 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 177 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 75 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

Magistrat stolnega mesta Ljubljane
spolnjuje britko dolžnost, naznanjajoč, da je l. magi-
stratni svetnik gospod

LUDOVIK PERONA,

vitez Franc Josipovega reda,

po daljšem bolehanji umrl 3. dan novembra 1884 leta
ob 9. uri zvečer.

Pogreb bode v sredo 5. dan t. m. ob 3. uri
popoldne od Virantove hiše št. 2 na sv. Jakoba trgu.

V Ljubljani, 4. dan novembra 1884.

Orgljarja brata Zupan,

ktera sta že od leta 1879 do sedaj izdelovala
cerkvene orglje po novi iznajdbi v Kropi,
sta se preselila v

Kamnogorico (Steinbüchel) pri Podnartu

in odslej nadaljujeta svoje delo v novozgradenih pro-
storih, ter se z najodličnejšim spoštovanjem prečast.

(2) duhovščini priporočata.

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Podpisani potrdim s tim, kakor se resnici spodobi,
da že 10 let prejemam homeopatične zdravila
od lekarne g. Gabriela Piccoli-ja v Ljubljani za domačo
potrebo in so se taista vedno posebno dobro obnesla,
toraj homeopatično lekarno g. Piccoli-ja lahko vsakemu
z najboljšo vestjo priporočam.

Podlipo, meseca maja 1884.

Franc Arko, župnik.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše
„želodečne esence“, katere je že mnogim poma-
gala, 24 steklenice.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 ste-
klenice Vaše zares izborne „želodečne esence“
Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodec in uže sem
mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem
dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po ne-
kterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro
rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenice Vaše „že-
lodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila
od bolečin v želodec. Moja sestra je v svojem 66. letu
ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred
mного let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

(8)

Franc Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravja, kakor je
razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval,
bolezni v želodec in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in
premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico,
migräne itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri
otročih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v
zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je
vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor
vsa druga zdravila so
zmiraj svežna za dobiti v
lekarne Piccoli-ja pri
Angelju v Ljubljani, du-
najska cesta. Naročila
izvršujejo se s prvo po-
što proti povzetju
zneska.